

پایش ملی محیط کسب و کار استان هرمزگان زمستان ۱۴۰۰ (دوره بیست و دوم)

بهار ۱۴۰۱

منبع : اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

تهیه کننده : واحد پژوهش های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی هرمزگان

مقدمه

محیط کسب و کار به مجموعه عواملی گفته می شود که بر عملکرد یا اداره بنگاه های اقتصادی مؤثر هستند اما تقریباً خارج از کنترل مدیران بنگاه ها قرار دارند؛ عواملی نظیر قوانین و مقررات، میزان بارندگی، فرهنگ کاری در یک منطقه و ... که در کشورها و مناطق جغرافیایی گوناگون، در هر رشته کاری و نیز در طول زمان متفاوت هستند. امروزه، بهبود محیط کسب و کار یکی از مهمترین راهبردهای توسعه اقتصادی هر کشور به شمار می رود و علاوه بر آن هرچه محیط کسب و کار یک کشور شرایط بهتری داشته باشد، بهره برداری از فرصت های کارآفرینی بیشتر و هر چه بهره برداری از فرصت های کارآفرینی در جامعه ای بیشتر باشد، عملکرد اقتصاد آن کشور و خلق ارزش و ثروت در آن جامعه نیز بیشتر می شود. با این حال بهبود محیط کسب و کار، نیازمند برنامه ریزی و سیاست گذاری مطلوب است، که دستیابی به این مهم نیازمند وجود فرایندی مستمر برای پایش و سنجش وضعیت محیط کسب و کار هر کشور است.

گزارش حاضر، بیست و دومین گزارش فصلی است که اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با رویکرد تلفیق داده های پیمایشی با داده های آماری بر اساس نظریه عمومی کارآفرینی شین ارائه نموده است. در این گزارش، داده های پیمایشی، حاصل از ادراک سنجی از وضعیت مؤلفه های محیط کسب و کار کشور در زمستان ۱۴۰۰، از ۲۸۵۶ فعال اقتصادی زیرمجموعه سه اتاق و با استفاده از روش تکمیل پرسشنامه الکترونیکی (CAWI) و همچنین آمارگیری تلفنی با کمک رایانه (CATI) صورت گرفته است و داده های آماری نیز از منابع آماری رسمی کشور تهیه و مورد استفاده قرار گرفته اند.

امید است نتایج این طرح بتواند نقشه راه روشنی برای برنامه ریزی و سیاست گذاری در جهت بهبود محیط کسب و کار کشور فراهم آورد.

جامعه هدف: مجموعه واحدهایی که طبق تعریف شامل اعضای فعال اتاق های بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، اصناف و تعاون هستند، جامعه هدف طرح را تشکیل می دهند. بنابراین اعضای غیر فعال و اعضایی که عضو سه اتاق نیستند را پوشش نمی دهد

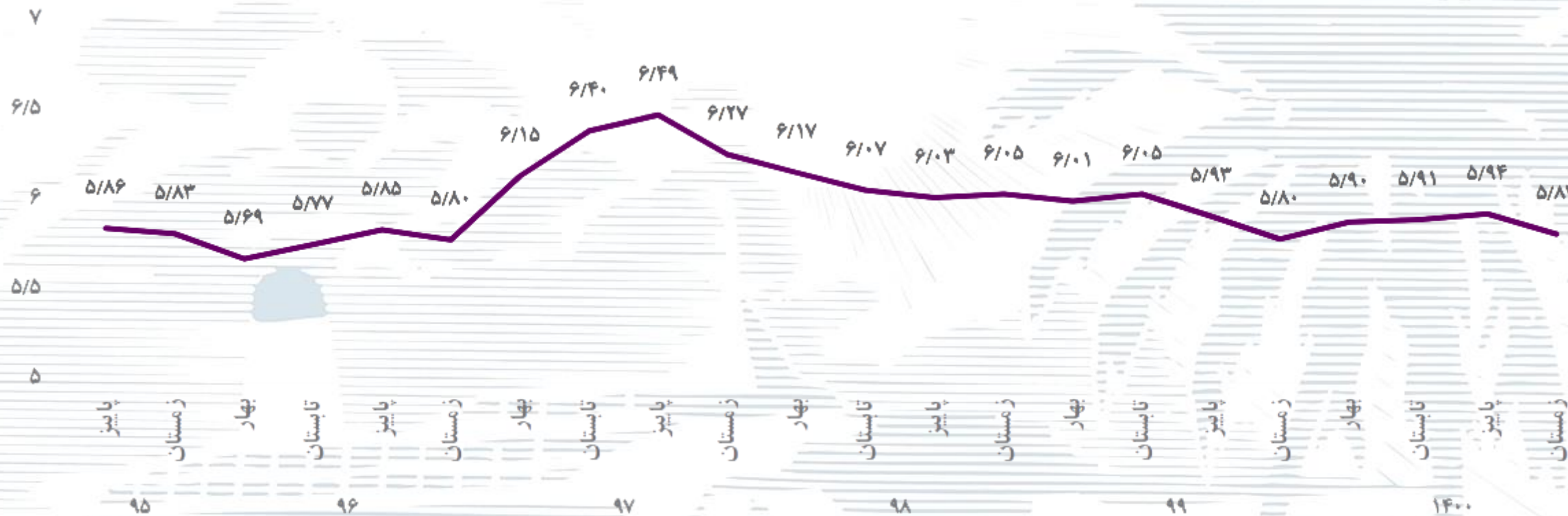
زمان آماری: زمان آماری برای تکمیل سؤالات پرسشنامه، وضعیت محیط کسب و کار در فصل زمستان سال ۱۴۰۰ ست.

روش جمع آوری اطلاعات: اطلاعات مورد نیاز این طرح به ۲ روش به دست می آید. برای مؤلفه های پیمایشی به صورت آمارگیری الکترونیکی و به تکمیل پرسشنامه از طریق سامانه اینترنتی توسط واحدهای انتخاب شده در طرح نمونه گیری است و برای مؤلفه های آماری از روش جمع آوری داده ها از مراجع رسمی کشور است

نتیجه طرح عددی بین یک تا ده محاسبه می شود. هرچی عدد به یک نزدیک تر باشد وضعیت مناسب تر بوده است.

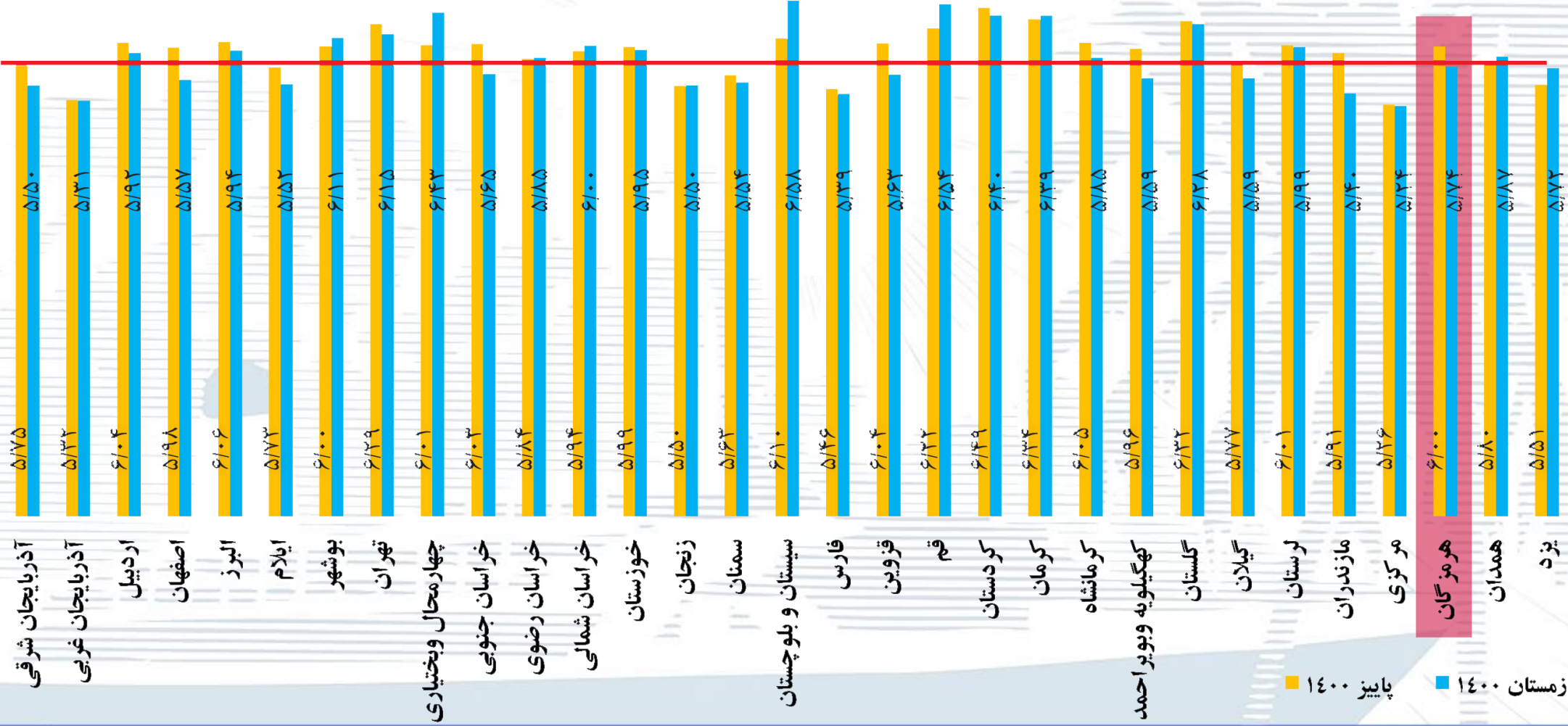
سال	زمستان ۹۹	بهار ۱۴۰۰	تابستان ۱۴۰۰	پاییز ۱۴۰۰	زمستان ۱۴۰۰
شخص کل	۵/۸۰	۵/۹۰	۵/۹۱	۵/۹۴	۵/۸۳

روند شاخص کل محیط کسب و کار

شاخص محیط کسب و کار استان های کشور

شاخص ملی = ۵/۸۳

مقایسه میزان مشارکت پاسخگویان در طرح در استان هرمزگان با کشور

سال	زمستان ۹۹	بهار ۱۴۰۰	تابستان ۱۴۰۰	پاییز ۱۴۰۰	زمستان ۱۴۰۰
هرمزگان	۴۶	۵۷	۵۲	۳۹	۴۵
کشور	۵۱	۶۱	۵۶	۶۰	۵۳

مقایسه شاخص محیط کسب و کار در استان هرمزگان با کشور

سال	زمستان ۹۹	بهار ۱۴۰۰	تابستان ۱۴۰۰	پاییز ۱۴۰۰	زمستان ۱۴۰۰
هرمزگان	۵.۸۷	۵.۹۹	۶.۰۵	۶.۰۰	۵.۷۴
کشور	۵.۸۰	۵.۹۰	۵.۹۱	۵.۹۴	۵.۸۳

مقایسه شاخص محیط کسب و کار در استان هرمزگان با مناسبترین و نامناسبترین استانی کشور

سیستان و بلوچستان	قم	چهارمحال وبختیاری	هرمزگان	فارس	اذربایجان غربی	مرکزی	استان
۶.۵۸	۶.۵۴	۶.۴۳	۵.۷۴	۵.۳۹	۵.۳۱	۵.۲۴	زمستان ۱۴۰۱

5/11	ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار
6/31	عرضه کالاها و محصولات قاچاق در بازار ایران
5/24	فقدان ارتباط مناسب میان عوامل تأمین مواد اولیه، تولید و عرضه یک محصول در بازار
6/26	دخالت های غیرمنطقی نهادهای حاکمیتی در تعیین قیمت ها در بازار
5/35	کارگریزی عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه
4/95	کمبود تقاضا در بازار
5/27	کمبود فناوری های نوین و تجهیزات مورد نیاز
5/53	کمبود نیروی کار ماهر
4/75	محدودیت های دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت
3/32	محدودیت دسترسی به آب
4/51	محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و)...
5/29	فساد و سوءاستفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه های اجرایی
5/56	موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاه های اجرا

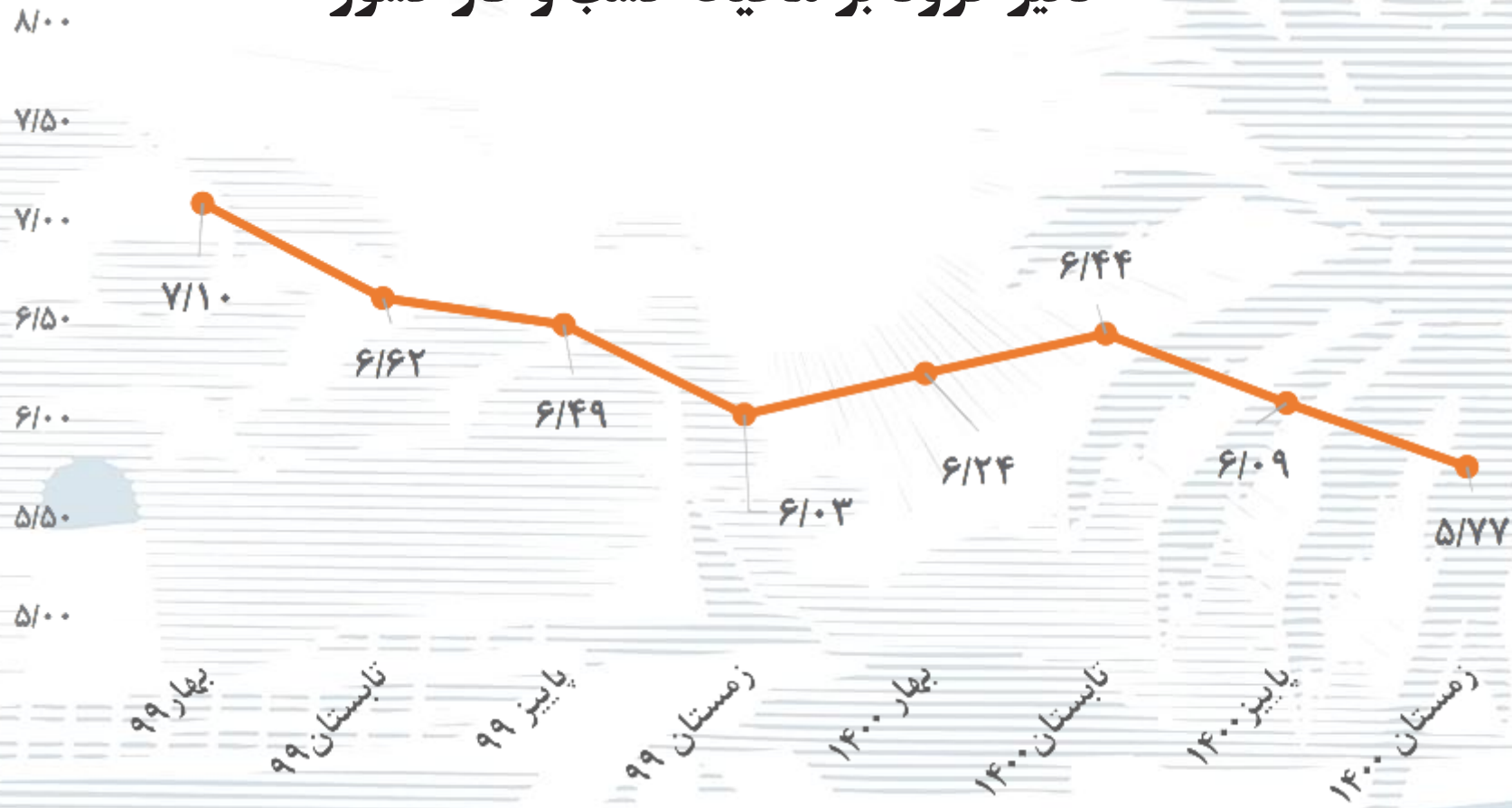
4/78	نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول
5/27	برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط مأموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت و ...
4/58	بی تعهدی طرف های قرارداد و معامله به اجرای تعهدات و وعده های شان
6/29	بی ثباتی سیاست ها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر بر کسب و کار
7/64	غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات
5/44	رویه های سختگیرانه اداره های کار و بیمه تأمین اجتماعی برای مدیریت نیروی انسانی
5/18	تمایل عمومی به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی
6/58	تولید و عرضه نسبتاً آزاد کالاهای غیراستاندارد و تقلبی در بازار
6/18	وجود رقابت غیرمنصفانه شرکت ها و مؤسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار
5/34	ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران
5/97	وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به کی یا تعدادی از رقبا در بازار

مقایسه شاخص محیط کسب و کار به تفکیک مناسب ترین و نامناسب ترین مولفه های پیمایشی استان هرمزگان با استان های همجوار

استان	هرمزگان	فارس	کرمان	یزد	سیستان بلوچستان
محدودیت دسترسی به آب	۳/۳۲	۲/۵۰	۴/۴۴	۳/۵۶	۴/۴۶
محدودیت دسترسی به حامل های انرژی	۴/۵۱	۲/۵۲	۴/۵۷	۳/۱۴	۳/۶۱
بی‌تعهدی طرفهای قرارداد و معامله به اجرای تعهدات و وعده‌هایشان	۴/۵۸	۵/۰۲	۵/۴۵	۵/۳۰	۶/۰۳
تولید و عرضه نسبتاً آزاد کالاهای غیراستاندارد و تقلبی در بازار	۶/۵۸	۵/۶۸	۶/۸۰	۷/۱۷	۶/۸۸
دشواری تأمین مالی از بانکها	۷/۲۱	۶/۸۱	۷/۴۴	۷/۰۴	۸/۰۰
غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات	۷/۶۴	۷/۸۱	۸/۸۲	۸/۰۵	۹/۳۹

تأثیر کرونا بر محیط کسب و کار کشور

برخی مشکلات از دید فعالان اقتصادی (در فروردین ۱۴۰۱)

- افزایش تعرفه حقوق دولتی معادن به همراه افزایش هزینه حمل و نقل و دستمزد نیروی کار باعث افزایش هزینه تمام شده تولید برای بنگاه‌های این بخش شده و در نتیجه صادرات محصولات در قیمت‌های قبلی به کشورهای همسایه نیز مقرون به صرفه نیست و توان رقابتی ندارند. (صنایع کانی غیرفلزی)
- افزایش قیمت مواد اولیه و بسته‌بندی (آرایشی و بهداشتی) در شرایطی که اجازه افزایش قیمت به تولیدکننده داده نمی‌شود از سوی دیگر درج قیمت تولیدکننده بر روی کالاها باعث کاهش فروش تولیدکنندگان شده‌است. (صنایع شیمیایی)
- تغییر رویه قیمت‌گذاری توسط سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان به نفع مصرف‌کننده باعث شده تا قیمت‌ها واقعی تعیین نشوند و بعضاً تولیدکنندگان با مشکل مواجه شوند. (صنایع شیمیایی)
- افزایش هزینه‌های حمل و نقل باعث کاهش مشتریان شده، این درحالیست که علیرغم افزایش هزینه تجهیزات، لوازم مورد نیاز و حمل و نقل، بنگاه‌ها ناچارند برای حفظ مشتریان خود را با همان قیمت‌های قبلی خدمات ارائه کنند.
- به علت کاهش تولید خودروسازها و عدم خرید از قطعه‌سازان، صنایعی که مشتری اصلیشان خودروسازی‌ها هستند با رکود در تقاضا روبرو بودند. (صنایع لاستیک و پلاستیک)
- کاهش قدرت خرید و افزایش قیمت محصولات صنایع فلزی مانند مس و آلومینیوم باعث شده تا شرکت‌ها با کمبود شدید نقدینگی برای خرید مواد اولیه مورد نیاز روبرو باشد. (صنایع فلزی)